

DISSERTATIO GENERALIS

IN

VETUS TESTAMENTUM HEBRAICUM;

CUM

VARIIS LECTIIONIBUS,

EX

CODICIBUS MANUSCRIPTIS ET IMPRESSIS.

AUCTORE

BENJAMINO KENNICOTT, S. T. P.

OXONII.

MDCCLXXX.

DISSERTATIO GENERALIS.

EXACTO jam Opere, in quod per annos plusquam * viginti, studio vix unquam intermisso, totus incubui: DEUM imprimis venerer, gratiasque ILLI ago habentque maximas; qui et spatium mihi vite idoneum, atque etiam vires concessit tanto labori pares. Deinde et nos quoque gratissimam memoriam profequor, quotquot extiterunt Operis hujus FACTORES et PATRONI; quarum et incredibili penae, per tot annos, usus sum Munificentia.

2. TANDEM ergo in lucem prodit, diu promissa, VETERIS TESTAMENTI EDITIO, CUM VARIIS LLECTIONIBUS. Ego profecto, ut officio meo satisfacerem, feci pro virili omnia: nihil a me segniter, nihil remisse, actum est. Valetudinem certe, quae olim fruebar optata, laboribus meis posthabui; quae et nunc mihi, ex perpetua illa animi corporisque defatigatione, incerta admodum facta est et male firma. Neq. me tamen aut parit, aut paritit unquam provincia, quam adorandam in me suscepi. Quid enim agens ego, vel utilius vel honorificentius, vitam ipsam possum exquisitè eruditionis laudem, in qua et Theologia felicitas quam antehac unquam et uberius excolita sit; quod, in hac inquam aetate, Opus Hoc meae petitionum fidei atque induitrix a Viris Eruditiss, a Principibus, a Regibus, demandatum fuerit. Si quis igitur percontari velit, verbis hanc Paulinis — *Τι τα εργαζομαι, ητοι η αδικωμαι;* humillima respondetur, sequentibus Apostoli verbis — *Ποτα κατα κρισην εργαζομαι ητοι η αδικωμαι, ητοι επιπονησας τα λογια ταυτα.* Jam verò, ut rem tanti ponderis ab initio repertam, de Veteris Testamenti auctoritate pauca sunt dicenda: ideoque potius, quia nonnulli ini- que admodum de me meoque incepto tulerant iudicium, fuerunt enim, qui hanc Editionem auctoritati Sacrae Scripturae adversum ire arbitrati sunt: quae omnia quae tenere dicta sunt, ex sequentibus credo facile patebit. Nam illud imprimis ago, ut iniurias illas criminationes ab hac mea editione penitus amoliar. *Ου τι κατα τις αληθεια, αλλ' αντι τις αληθεια.*

3. Unica erat Judaeorum gens, quam sibi DEUS propriam esse voluit; ea se. consilio, ut apud illos vera Summi Numinis cognitio adseruaretur: simul etiam, ut haberet ORACULA quibus ORACULA ista concederet, quae ingenti numero MESSIAM olim venturum praenuntiabant. Itaque apud illos longa erat series Prophetarum ΣΥΜΠΛΗΡΩΣ, quorum nonnulli, ut certo scimus, ΣΥΜΠΛΗΡΩΣ suam miraculis comprobaverunt. Verisimile est etiam, alios omnes aliquos Divinae potentiae indicia satis aperte pra se tulisse: habebant proculdubio, unde auctoritatem suam plene confirmare, dictisque suis fidem adstruere, valerent. Moysen igitur, aliosque quos diximus Prophetas, sacrorum Veteris Testamenti codicum auctores agnoscamus; usque omnia tribuimus, quae veneranda illo ΣΥΜΠΛΗΡΩΣ nomine comprehendenda est. Et codices etiam ipsos, si eorum autographa spectemus, in omnibus veros fuisse credimus, et sibi ipsis consentaneos: de his me ita sentire palam et sancte profiteor. Nam S. Paulus his utitur verbis, 2 Tim. 3; 15, 16 — *απο βιβλος τα ιερα γραμματα οδα: — ποτα γραφεθη οβηνηνητηνη, ητοι κρισηνη προ δεικνυμαι, προ αληθη, προ επιπονησας, προ κρισηνη ητοι α δικωμαι.*

4. Non enim ad Judaeos unice pertinebant sacrosancta illa Prophetarum Vaticinia. Non Israeli tantum, sed et omni in universum humano generi consulebatur; cum DEUS multis temporibus et multis modis locutus est patribus in prophetis. Quod ad Historiam attinet; praecipua sunt — Mundi Primordia, et Divinum Creatoris Opificium — Adamus, peccato et poenae obnoxius, ab Edene exulans — Praecipua quoque post Diluvium familia, et prima Gentium origines; donec ad Abrahamum, et posteros ejus, tandem sit perventum: nam *Abrahamus dicitur fuerat proventus — In semine tuo benedicentur omnes gentes terrae.* Plurima insuper alia habemus vaticinia, eo consilio data: ut et perpetuam Messiae forent expectationem; et Ipsi etiam, cum advenisset, in testimonium cederent. *A DEX* ipsius effato initium est — *Ipsè careret tibi caput.* Nuda haec est praedictio, Messiam olim adfuturum. In sequentibus verò, perpetuo decurso, usque ad Malachiae tempora, pergunt propheta omnia singulatim persequi, quae in Messia locum habitura erant: omnis discretis proferunt, quae ad Messiae personam clare designandam, et ab aliis omnibus distinguendam, sufficerent — Praesentiam, Nativitatem, Vitam, Mortem, Resurrectionem denique, et aeterni Imperii potentiam. Et, qui prophetarum ultimus est, Malachias insignem Messiae praesentiam palam deliquit: *Eccè ego mitto auctoritatem meam &c.* Atque haec quidem oracula fuerunt a prophetis intertexta in Veteris Testamenti libris; ut, ubi viderent homines haec omnia in *ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ* unice adimpleri, agnoscerent — *Ουτι ανησιν αληθεια η Προφηται, η εργαζομαι ητοι τις αδικωμαι.*

5. Quae vero de Ipsi Prophetarum autographis dicta sunt, eadem de exemplaribus inde exscriptis non pariter sunt dicenda: multo etiam minus, ubi jam codices isti fuerunt exscripti multoties, et state ab autographis longius different exemplaria. Nullam habemus remanente antiquitatis scriptorem, in quo non multum et graviter ex librariorum incuria peccatum sit; dum in recentiori quoque codice nova fere semper succedat errorum seges. Sed quod ad codices V. T. attinet; multa sunt, quae illam

* Incepta sub Muzaeum cod. Heb. collata, anno 1760; et facta sunt a me prima Latina translatio, anno 1771. — 222